

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Bizalom koldulás.

Arad, márczius 16.

Babérossy Leander a neve annak a páratlan humorral megalkotott tipikus komediásnak, a ki ép oly formán különbözik az istenkegyelméből való igazi színművésztől, mint a hogyan Apponyi Albert gróf különbözik a valódi, a komoly, a tettekbe hivatott államférfiutól. Színfal-szaggató, hazug pathosban dolgozó, szószátyár komédiás ez is az is, megegyezve egymással még csak abban is, hogy mindkettőnek állandó törekvését nem annyira a magasabb célok elérése, mint inkább olcsó tapsok aratása képezi.

Képzeltetni tehát, mily súlyosan érintette a tapsok hőjét, hogy elvtagadó bujkálásai közben fejről a babér koszorú s vállairól az elvűség, a jellemzilárdság tógája lehámlott, s tapsok helyett országos fütty fogadta a talpig fekete jezsuitát.

Azóta nincs nyugta a jámbor férfinak; kitűnően szervezett claue-jával, katolikus legény egyletekkel utcahosszat rendeztette magának az ovációkat, ne hallja a közvéleménynek spontán s rá nézve épen nem hizelgő utközését. Bizalmi feliratokat küld-

Nézeának választókerületéből s egyes Aradban heczkáplánok plébániájából.

Nősen fájt neki a budapesti főiskolán, ahol egy fehér, rozott, melenülő ifjuság ezreinek lesújtó mara. Szócskója s azóta szakadatlanul folyt a szavazás az egyetemi ifjuság körében, míg nem sikerült a barátainak kivinniök, hogy egy disznóbörbe kötött album kapcsán néhány száz tanuló aláírta nevét egy

nyilatkozatnak, mely bizalmat szavaz Apponyi személyében az elvtagadásnak, a politikai hypokrizisnek, a klerikális reakció előharczosának.

Es itt megszűnik a kedélyesség. Apponyi az ő ultramontán törekvéseit csak úgy remélheti dűlőre vinnie, ha sikerül a közvéleményt megtévesztenie, korrumpálnia: ha sikerül elhitetnie a nemzet többségével, hogy a szabadelvű reformok, a nemzet egységének megvalósítására célzó intézmények ellen irányuló nyilt és titkos akció megfér a hazafisággal, sőt megfér a liberálizmussal; hogy a szavakkal, az ünnepélyes ígéretekkel, fogadkozásokkal való játék, az országos közvélemény rászédése, az elvtagadó renegátokkal, a reverzalistákkal, a szabadságellenes ultramontánokkal, a reakció nyilt hiveivel, sőt a nemzetiségi izgatókkal a magyar törvényhozás szuverenitása ellen való szövetség még mindig tisztességes, sőt annyira hazafias dolog, hogy e mellett az ember kormányképes, patriotikus államférfi maradhat, ki magát a világ előtt a magyar állam reménybeli vezéréül mutathatja be, sőt vádaskodhatik a fennálló, a valóban érdemes, a munkás, az igazán tehetséges és szabadelvű kormány ellen.

Ennek a célnak elérésére kell megfontani, gyökerestül megrohasztani a nemzet egészséges közvéleményét; kell a jezsuiták és feudális főurak pénzén megvásárolni a venális sajtót, mely nappal-napra gyanusítsa, szidja a kormányt, lerántsa, vagy lehetetlenségek gyanánt tüntettesse föl a nemzet ideáljait képező

szabadelvű reformokat, mely csábító hazug káprázatok s a szenvedélyek felköltése által más irányba terelje a nemzeti aspirációkat; ezért kell lerontani a tudatlan nép tiszteletét és bizalmát előjárói s a fenálló intézmények iránt kell szítani a felekezeti türelmetlenséget. Egy szóval ezért kell *lelajásítani* a magyar nemzetet annyira, hogy szakítva a hagyományos virtussal, mely 1861-ben a notórius muszkavezetőket a főrendiházból kiebrudalta, most a pápai omnipotencia, a felekezeti sötétség, a feudális reakció előharczosainak — *tapsoljon*.

Szó nélkül szemléltük e gyalázatos munkát eddig, de most, midőn az ultramontanizmus és klerikális reakció elére állított hű báb a romlatlan fiatalság körében vadászik tapsokra, midőn a minden szépért, jóért, dicsőért lelkesülő virágát, reményét a nemzetnek akarja fogékonyrá tenni a rut opportunizmus, az elvtagadás, a felekezeti türelmetlenség, a szabadság és felvilágosodás elleni törekvések iránt, akkor oda kell kiáltanunk a politikai komediásnak: »Kövess el mindent, hogy rányomjad a *jelenre* politikai erkölcstelenséged rut bélyegét, de kiméld a — *jövőt!*«

BELFÖLD.

Választási mozgalom.

Tornából írják: Hadik-Barkóczy Endre gróf a görgői választókerület orsz. képviselője mandátumáról legközelebb lemond, hogy helyét a főrendiházban foglalja el. Hadik Endre gróf még le sem mondott s már is keresik utódját. Első sorban a mostani

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Női szem.

Az emberi, különösen a női arcnak legmagasztosabb a leggyöngédebb része az, melyben két ellenséges elem, tűz és víz békés egyetértésben honol: a szem. A szem a világ és a lélek tükré, minden érzélem meghittje és elárulója, a titkos vágyak kémlője és követe és a néma érzelmek tolmácsa és távirata!

A szem int, kér fenyeget, könyörög, eped, daczol, éltet, vidámit és semmisít, mindent egy pillantással! A szem a bünsúly és ártatlanságnak tanuja, egyszersmind peres fél és bíró, ügyvéd és vádló!

A szemek világhordozói minden érzélemnek és egyszersmind főbb alkatrészei a női szépségnek! Sőt absolut szépség tekintetében is legelől állanak a természetben. Mert mi a természet minden szépsége ama képhez képest, ha egy nő szemében látjuk az érzés könnyeit csillogni; a béke Istene hinti onnan világölölő malasztjait!

Hát még a nők pillantásai! Hasonlítanak azok, — Hugó Viktor szerint — bizonyos látszólag nyugodt, de mégis rettenetes kerék művekhez. Naponként nyugodtan és baj nélkül haladunk el mellettük, mit sem gyanítva: eljő azonban a perc, a midőn megfelleledkezünk, ábrándozunk, nevetgélünk, cse-

vegünk. Egyszerre csak azon vesszük észre magunkat, hogy oda akadtunk. Végünk van! A kerék megfogott, egy pillantás lebilincsel!

A szemek fénye, nedvessége vagy szárazsága, hajlása, gömbölyű vagy hosszukás alakja, nagysága, színe, átlátszósága minden kifejezésnek valódi lelke, miben együtt egyszerre látszik az érzélem, gondolat és akarat.

De mégis nem annyira a szem színében és alakjában, mint inkább tekintetében és mozdulataiban rejlik fő-főhatalma. A női szem tekintete olyan mint a lidércz, folyton izeg-mozog, e mellett folyton világít, csalogat de szalad is előled.

A görögök, mint a szép, érzéki természetű édes gyermekei, a nagy, hatalmas csillagu szemeket szerették és ezek szolgáltak nevezetes disznevükül az „ökörsemű”, „bagolyszemű” legelőkelőbb Istennők számára. A 14-ik és 15-ik század festői úgy tették angyalaikat és szentjeiket égiesebb kinézésűekké, hogy szemekbe a fehéret tulnyomólag tüntették fel!

A szemnek a színe legelső, a mi felöltik. Hogy melyek a legszebb színű szemek a felett még sokáig fognak vitatkozni Amor hivei! Szép, kék, mint az ég! — mondja az egyik. S bizonyára szépek is amaz édes sák talányok, ama gyöngéd varázsszal, melyet azurkékjök magában rejt. Kiváló bájjal, különösen va-

rászsal bírnak az ibolya — és nefelejtszemek és nem egy költői lélek örökitette meg azokat!

Kevésbé vonzóznak találja valaki a fekete szemet? — Nem elbájoló, nem elvarázsoló-e a fekete szem sötét finom iveretével, a mely fölötté trónol, elbódító-emésztő tüzével, mely a szemgolyókból a bárszony fátyolon alól kivillámlik? Eppen a fekete szemek azok, a melyeknek pokoli tüze oly sajátosan hat bizonyos erős szivekre! Tüzesek, mint a parázs, feketék, mint az éjszaka — mondja a népnyelv. Bogárszemekről, kőkényszemekről — zengedez a költő, s ezek azok, melyek emésztő tüzőkkel, lángoló fényökkel, ki nem pahalható sötétségükkel ellenállhatlan hatást gyakorolnak.

Hát a barna szempárra ki tudna nehezeltetni, midőn ez a félénk őzike tekintetével beunnunket érint és az árnyékoló szempillák alól oly kaczerán, oly vidáman reánk tekint!

A szürke szemeknek, szenvedélyes fellángolásukban, szintén vannak imádói. Szerintem igaza van az olasz költőnek, ki ugymond: „Barna, zöld, fekete, kék szemek. — Ezek közül legbájosabbak, — azok, melyek szívhez szólanak.”

A szem színéről szép tulajdonosnője jellemére is lehet következtetni: Szürke szem — ravasz szem; Szeszélyes családok — a barna szempárok; A szemek kékje — nőnek hűsége;

képviselő testvér öcsjét H a d i k Sándor grófot a volt új-arádi képviselőt vették kombinációba, kinek fiatalága dacára már is igen szép parlamenti múltja van. Említük még V e c s e y Józsefet is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 16.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Josipovich, Schóber Ernő és Papp Elek.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi Dezső, Csáky.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Arad kérvényét az italmérési illeték megállapítása tárgyában.

Kiadják a kérvényi bizottságnak.

Belitska Béni előadó bemutatja a könyvtári bizottság jelentését.

Annak idején napirendre tűzik.

Serbán és a zsidók.

Mezei Mór reflektál Serbán Miklós tegnapi előtti beszédére, amelyben azt mondta, hogy a zsidók nem hederitenek az esküre, mióta nem papjaik jelenlétében a thorára, teszik le az esküt és maguk bevallják, hogy ezen eskü előttük semmi jelentőséggel nem bír. Kijelentheti ugy neológ, mint az orthodox zsidók felfogásaképen, hogy ez a feltevés a valóságnak meg nem felel és semmi alappal sem bír. (Általános helyeslés jobbfelől.)

A közmegebotránkozás.

Herman Ottó: T. ház! (Halljuk! Halljuk!) Egy magasztos és fenséges élet, mely alkotásával mély nyomokat hagyott a nemzet történetében, utolsó tusáját vívja a halállal és akkor, amikor az egész nemzet ennek a fényes életnek minden szívdobbanását lesi, mikor az egész nemzet egész mélyében meg van illetődve, akkor, mikor ez a megilletődés egyszerűs mind a magyar nemzetnek egy igazi ünnepnapjával, márczius 15-ével találkozik, akkor t. ház, közmegebotránkozásban végződik az egész. (Igaz! Ugy van!)

T. ház! Én vagyok az, aki mertem itt a ház színe előtt a sajtó kinövéseire rámutatni; megtettem s elfogadtam a visszavágást. Én, t. ház, most arra a közmegebotránkozásra, mely az egész országot megszégyeníti, nem akarok

De a fekete szem ragyogása — mint Isten utjai — Homályos, sötét pillantása!

Eszményileg vannak „beszélő szemek“ a melyeknek egyetlen egy tekintete sokszor érzékenyebben talál, mint azt sok beszéd tehetné. Vannak „nevető szemek“, a melyek vidámságot és kedvet tükröztenek vissza; ki ne merülne el szívesen az életkedv e zavartalan forrásába?! Vannak „okos szemek“, a melyeknek szelid sugarai az alkonyi naptól látatlan kölcsönözteknek.

Általában a szemek kifejezése az, a mely nekik szépséget, csodálatos varázst kölcsönöz. Legszebbek azok a szemek, a melyekből a szerelem legédesebb nyelvén lehet olvasni s a ki egyszer ily szempár békői között találta magát, bizonyára igazat ad azon kijelentésnek, hogy a szemben tükröződnek vissza a szív érzelmek.

Legmegnyerőbb szem az, mely együtt érzés és fájdalomtól áthatva könnyárban uszik: legelragadóbb, mely nemes gondolatok és magasztos eszmék istenies visszfényt!

A szem isteniesége nem villámainak tüze, hanem kényneinek vizpróbája által ismertetik meg. Ha a szép nő szeme ég, minden férfi rögtön tüzoltóvá lesz és neki rohan a lángnak; — de ha könnyár borítja szemét, alig találkozik, ki mentő készülékekkel sietne segítségére.

pozitív vádat felhozni, de konstatálnom kell a következőket. (Halljuk! Halljuk!) Az egész ország el van árasztva ilyen gyászkeretű czédulákkal (felmutat egy gyászkeretű papirlapot) amelynek szövege a következő: (Halljuk! Halljuk! Olvassa.):

KOSSUTH LAJOS
életéről, betegségről, utolsó óráiról és haláláról
részletes és kimerítő tudósítást közöl a
PESTI NAPLÓ
mai külön kiadása.

(Általános nagy mozgás. Felkiáltások: Gyalázat!) A nyomda nincs megnevezve.

T. képviselőház! Egyetlen egy szavam sincs azoknak az érzelmeknek a kifejezésére, amelyek most bennem dunnak, de azt hiszem, hogy kifejezem számos embernek, talán az egész ország érzelmét. (Élénk felkiáltások: Igaz! Ugy van!) akkor midőn kijelentem, hogy az ilyen visszaélés közmegebotránkozást szül. (Általános élénk helyeslés.)

A kötelező polgári házasság.

Hévízy János nemcsak saját felfogását, hanem választóinak meggyőződését is tolmácsolja, midőn az egyházpolitika, nevezetesen a jelen reform ellen állást foglal. Egyébként is megválasztásakor egyházpolitikáról szó sem volt s így, még ha nem is értene választóival egyet, jogosan foglalhatna állást a politika ellen, mert meggyőződése, hogy ez a politika ártalmára van az országnak. A kormány a liberalizmus csatakiáltása mellett beharagot a vallásos meggyőződés tüzhelyébe, főlészítja a felekezeti féltékenységek szenvedélyeit, feldulja a felekezetek békéjét és mindezt hatalmát megmentse, mert eszmére volt szüksége a szabadelvűpártnak, amiből élhessen tovább. (Helyeslés balfelől.) Aki elleni a javaslatot, ha még olyan vastagnyaku kalvinista is az illető, menthetetlenül ultramontán és klerikális. A katolikusok persze eó ipsó klerikálisok és reakciónariusok. (Tetszés balfelől.) A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés balfelől.)

Szentiványi Kálmán szintén amellett van, hogy erre a politikára nincsen mandátum, mert a legutóbbi választások alkalmával nem volt a kormány programjában. Azután polemizál Eötvös Károlyval, akinek minapli beszédét Eötvös ellenzéki álláspontjával nem tudja összekapcsolni. Eötvös azt mondja, hogy hagyjuk a protestánsokat, hadd védekezzenek azok. Az egyházak erőviszonyait biztosítani kell és csak akkor, azután lehet hasonló javaslatokkal a ház elé lépni. (Helyeslés balfelől.) A kormány ezzel a javaslattal lekapta az égboltról a napot, oda tartotta szólóék szeme elé, hogy megvakuljanak és hogy ne lássák az ország egyéb bajait. A kormány szelet vetett, hogy viharr arasson. Mindezeknek és egyebeknek alapján kijelenti, hogy Apponyi határozati javaslatát szavazza meg. (Helyeslés balfelől.)

Öt perc szünet volt.

Herman Ottó a javaslatot készséggel és örömmel szavazza meg. Sokan vannak, akik a vita végét óhajtják. Ő ezt a nézetet nem osztja, mert meggyőződése, hogy mentől tovább tart a vita, annál tanulságosabb lesz ez a közvéleményre, annál nagyobb hasznát fogja annak látni az ország. A tisztalátás a nemzetre fölőtte fontos, mert tájékoztatja, hogy milyen állást foglaljon el a jövő választásokkor. (Helyeslés.) Csodálatosnak tartja, hogy amikor Deák találkozik Kossuthal és a mikor a király ennek a két véleménynek igazat ad, akkor akad párt, amely magát nemzeti névvel nevezi és még is ellene van a legkülönbözőbb természetek találkozásának. (Viharos taps és éljenzés jobbfelől és a szélső balon.)

Budapest, márczius 16. (Saját tudósítók távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítók a következőket sürgönyzi:

Herman beszéde végén kijelentette ismételten, hogy a javaslatot megszavazza,

nem a kormánynak, de a nemzetnek. (Zajos helyeslés.)

Abrányi Kornél személyes kérdésben szól. (Nagy zaj.) Herman Ottónak megköszöni a Pesti Napló szobahozását, mert lapja kiadóhivatalának botlását ő is elítéli. Az eset félreértés volt, mert a vidéki elárúsításra szánt példányokat időelőtt szétosztották s azokkal együtt a Kossuth halálát jelentő hirdetést is. (Felkiáltások: Az a gyalázat!)

Abrányi: En nem mentetem, sőt elítélem én is a kiadóhivatalt. (Felkiáltások: Saját magát itéli el, mert saját maga a kiadó.)

Herman válaszában kijelenti, miszerint úgy hallotta, hogy a Napló már kinyomatta Kossuth haláláról a külön kiadást is, mit több vidéki városban szét is osztottak tegnap. Azt hiszem, abban egyetért velem minden magyar ember, hogy Kossuth Lajos halálára (Felkiáltások: Spekulálni!) előszerkeszteni egy kiáltványt, nem egyeztethető össze a magyar ember tisztességérzetével. Ilyen jellemek, ilyen hazafiak halálára üzletet alapítani nem fér meg a magyar észjárással. (Helyeslés.)

KÜLFÖLD.

A bukaresti tüntetés.

B u k a r e s t b ő l jelentik: Márczius 11-én este, a liberális nemzeti oppozíció által rendezett gyűlés után tüntetést akartak rendezni a királyi palota előtt. — N a c u és F l e v a ellenzéki szónokok által, kik a király ellen leplezetlenül kifakadtak és fenyegetésre vetemedtek, felizgatott gyülekező tömeg, a melyhez a külvárosi csöcselék és számos botrányhajhászó csatlakozott, a királyi palota elé vonult, hogy tüntessen. De a királyi palotát kordonai kordonnai körülropták. Szerencsére a katonaság példás magatartása folytán, a véres összeütközés kikerült. A tömeg csak egy helyütt támadt a katonaságot. Ugyanis a midőn a katonaság felszólította a tömeget, hogy jöjjen vissza és oszlojon el, a tömegből ellenszegültek, a katonaságot fenyegető gyalázó szavakkal illették. Erre a katonaság sortűzet adott a levegőbe, minek következtében tömeg eszeveszesen szétszaladt. Midőn a zavargók később ismét összeseregtek a színház előtti téren, a katonaság újból szétvártá őket. Az, mondják, hogy az ellenzék újabb tüntetést tervez a királyi palota előtt. Ugyanezen forrás szerint a katonasági sztrájk most már teljesen befejezettnak tekinthető. Az összes sztrájkoló tisztek, kiknek lemondását még nem fogadták el, visszavonták lemondási kérvényeiket.

A mozgositás Szerbia ellen.

A szerb hivatalos lap a válaszról cikkeznek, melyet W i n d i s c h g r a e t z osztrák miniszterelnök B i a n c h i n i képviselő interpellációjára adott és azt mondja: Állíthatjuk, hogy a mérvadó szerb körök teljesen távol állanak a mozgositási hírektől és hogy ezen köröket az említett híresztelések épügy meglepték és kellemetlenül érintették, mint a politikai világban másutt is.

IDÓJÁRÁS.

Légnymomás: reggel 7 órakor 746.8 milliméter, délután 2 órakor 746.3 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 7.0, délután 2 órakor C° + 11.3. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 2. délután 2 órakor N. 3. Felhőzet: reggel borult, délután félderült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 13 milliméter.

Bomba a templomban.

— Ismét az anarkisták. —

P á r i s b ő l jelentik márczius 15-ről: Ma a M a d e l a i n e t e m p l o m b a n bomba-merénylet történt. Egy ember meghalt, számosan megsérültek.

A bombát a templom bejáratánál a főkapu mögé dobták be. A robbanás magát a merénylet megölte.

A templomban délután négy órakor egyházi szónoklatnak kellett volna lennie. A merénylő két óra 25 perczkor ment be a templomba, alkalmasint azért, hogy a bombát a templom belsejében helyezze el. Az ajtónál valószínűleg belettközött valamibe és ez okozta a robbanást. A merénylő holtteste annyira össze van roncsolva, hogy felismerhetetlen. A padlatot agyvelő és belek borítják.

A rendőrfőnök azt hiszi, hogy a halott azonos azzal az emberrel, aki a rue-saint-jacquesi és a faubourg-saint-martini fogadóknál a bombamerényleteket elkövette. A merénylő körülbelül huszonöt esztendő lehetett. A holttestnél egy füzetet találtak, amelyben Ravachol arczképe és különféle iratok vannak. A merénylőn kívül más halott nincs. A kár jelentéktelen.

Nagy embertömeg áll a Madelaine-templom körül, a teret azonban a rendőrség szabadon tartja. A főkapu és a több szárnyból álló belső ajtó közt, hol a robbanás történt és a merénylő holtteste fekszik, rendőrök állnak gyertyákkal, melyek fényénél a rendőrprefektus és az igazságügyminiszter felvették a tényállást. Csak néhány üvegtábla tört össze és a felső emelet fémlemeze leszakadt. A panik a templomban levők, többnyire asszonyok közt, nagy volt. Menekülni igyekeztek, de a kijáratokat már zárva találták. Két gyanús menekültöt letartóztattak. A tömeg rátámadt a két emberre és meg akarta lynchelni. A képviselőházból, hová az erős dörrenés elhallatszott, sok képviselő sietett a Madelaine-templomba.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerintje mai napra a következő időjárás várható:

— Márczius 17. —

Szeles. — Hűvös. — Helyenként csapadék.

A tábornok ur.

— Arczkép-vázlat. —

Nézzet a tábornok urat.

Arczáról gondosan le van beretvélva a legkisebb részal is, csak az ajkai felett keménykedik egy fehér, tömött bajusz. Az arcza barna és határozott, mintha egy „tűzet“ vezényszó fagyott volna rá. Szemei élénkek, mindenfelé néznek, anélkül, hogy mozgatná a fejét, tekintélyes fejét, melyen egyenesen az ég felé van fésülve az ősz haj. A kabátjára két éremrend van tűzve. Az egyiknek Simon, a vízholdó viseli a párját. Mindketten egy-egy emberélet megmentéséért kapták a medáliát. Tavaly történt. A Szamos mellett sétált a tábornok ur egészen véletlenül. Derekan volt a kard és fején a sapka. A vízben egy csapat diák lubiczolt és egyszer az egyik, egy gesztenyés kofának a fia, belépett a gűbbenőbe s alábukott. A többi visitozni kezdett. A tábornok ur csak odanézett s leugrott a gátról a gesztenyés kofa fia után. Kihuzta a hajánál fogva, talpra állította a parton, egy fűrdő gyermek ingével letörölte arczárol a vizet s tovább sétált most már hazafelé. A szamos-vizes Simon is valami ilyest tett s egyszerre kapták meg a medáliát.

A pinczerek lábujjhegyen járnak körűlte és süttogva kérdezik meg, hogy mit akar?

— Cognacot.

— Magyart?

— Francsiát.

Egyikük elhozza a palaczkot s teletölt egy pohárkát. Az üveget is ott akarják hagyni, szükség lesz még reá.

A tábornok felséges nyugalommal néz reá, egy vonalnyit megmozdul az ősz bajusz, amint odaszólt.

— Vigye el.

Mintha mondaná: „Majd ha a hadnagy ur kér tőled cognacot, akkor hagyd ott az üveget, de nekem idefáradhatsz tölteni. Megérdemlem.“

A másik szobában, szembe az ajtóval, vig színész kompánia telepedik le s kiabál, csenget, egészen úgy viseli magát, mintha egy zajos szin-padi jelenést produkálna.

— Borjuvelőt!

— Karéjt!

— Libát!

Egy leány is van köztük, akinek nagy sikerre volt ma. Megújrázták dalaít s fölönás után sokszor hivta ki a lelkesült publikum. Most a kollegák gratulálnak neki s az intrikus nagy jövőt jósol számára. Az anyja simogatja a haját s vacsorál. Jó ez a színészposzt! Milyen szépen is keres a lány a szinpadon! Nem is hinné az ember. A tábornok egyszer-egyszer arra fordítja a fejét s odaszólt az egyik pinczérnek:

— Iront!

Az irón nem hegyes. Előveszi tollkését, hegyet farag neki, a belső zsebéből előkeres egy névjegyet s irni kezd:

„Kisasszony! Még sokra viheti, gratulálok önnek.“

Az ujján egy hatalmas gyűrűt visel, annak a fejét párszor odaérintette a pohárhoz s odaadta a névjegyet a pinczérnek.

— Kinek?

Csak intett a fejével.

Aztán oda se nézett, bánta is, hogy ujjong vagy bosszankodik az a leány. Ugy tetszett neki, hogy gratuláljon, hát gratulált, a többivel nem törődik. Reá néz minden szem. Nehány legényke irigykedik reá, s nyugalmára, az arany gallérjára, a mozdulatlan ősz bajuszára. Neki szabad. A szomszéd asztalnál néhány hadnagy ül, azok azon gondolkoznak, hogy vajjon lesznek-e ők valaha ilyen nagy tiszték? En az abroszra rajzolgotok egy fehér bajuszos, barna arcza szép öreg katonát, méregetem a hasonlóságot s bizony-bizony nem tudom eltalálni. Más arcza van, nem olyan mint a miénk.

A kisasszony visszaküldte a saját névjegyet s van valami irva is a kártyára.

— Tábornok ur! Holnap délután három órakor szívesen látom feketekávéra.

Egyet csörrent a kardja amint megütötte a padlóba, arcza mitsem változott, csak a szeme körül ráncosodott egy kissé össze a bőre. A hadnagyok összesugtak: haragszik, haragszik — s közelebb ültek egymáshoz. Félszemmel odavigyáztak, vajjon mit csinál. Elfordította a fejét az ajtótól s mosolygott. Most jött haza Boszniából, hatvanhatban nagy csatákban harcolt, veres inget hordott Garibaldinál, egy közvitét megcsókolt, mert nemzeti zászló rongyaiba takaródzva halt meg, egy idegen generális foglyot szabadon bocsátott, mert dacz volt az arczáu a tizenkét puská előtt is — s ma a hazajövele napján a színházba ment. Mulatott, párszor még mosolygott is az előadás alatt, ami nem történt meg egy régi idő óta, hát meg akarta mondani annak a kisasszonynak, hogy ügyes volt és elég csinosan ugrott — s lám az a kisasszony merészkedik. Hobortos! . . . Gyerek!

Négyen is fölsegítének a köpönyegét, de nem engedi. Egyedül vessi föl s fizet. Odatesz egy forintot bankjegyet a pohára mellé s olyan arcza van, hogy a pinczér nem is merészkedik visszadni, csak mélyen meghajtja magát köszönet fejében. A tábornok ur is visszaint a fejével szó nélkül s odaszólt az egyik hadnagyhoz:

— Hadnagy ur Kovács!

— Parancsoljon.

— Az a kisasszony ott feketekávézni hívott magához holnap délután három órára. Ön fog kimenteni. Ertette?

— Parancsára tábornok ur!

Főlemelte a kardját, hogy ne csörögjön a padon, feszesen meghajtotta magát még a felszolgáló személyzet előtt is s egyenletes, nehéz léptekkel ment ki a tereméből.

Még sokáig hallgattuk lépteit a járdán.

HIREK.

Márczius 17. Szombat. Róm. kath. naptár: Gertrud. — Protestáns naptár: Gertrud. — Görög-keleti naptár (márczius 5.): Konon. — A nap két óra 55 perczkor, nyugszik 5 óra 51 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Hölcsy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Hogy van Kossuth?

A tegnap reggel megjelent aradi lapok némileg megnyugtatták a kedélyeket. A tegnapi nap folyamán már nem volt olyan izgatott a közönség, mint csőtörtőkön, mert a bő táviratokból meggyőződött arról, hogy Kossuth állapota, ha aggasztó is, de a katasztrófa még elodázható.

Tegnap délben ismét kaptunk táviratokat

Helffy turini újáról és Kossuth állapotáról. Mivel Arad közönsége a megnyugtató hírek daczára is feszült figyelemmel várja a jelentéseket, intézkedtünk, hogy a két távirat külön kiadásban rögtön megjelenjen.

Az „Aradi Közlöny“ eme rendkívüli kiadása, mely tegnap kora délután került ki a géphől, közkőzen forgott az egész városban. A könyvadásitók kirakata előtt nagy tömegekben állott meg a közönség s mohón olvasta az „Aradi Közlöny“ legfrissebb turini híreit, melyet vidéki előfizetőink számára ide nyomatunk még egyszer:

Budapest, márcz. 16. (Saj. tud. táv.)

Turinból jelentik ma délelőtt 11-órától, hogy a nagy beteg az elmúlt éjjelt nyugodtabban töltötte s így biznak abban, hogy a katasztrófa elodázható.

A láz reggelre csökkent; a légzési nehézségek szűnőben vannak.

Budapest, márczius 16. (Saj. tud. táv.)

Helffy Ignác tegnap este megérkezett Turinba. Ma reggel 10 órakor a következő táviratot küldötte Justh Gyulának, az orsz. függetlenségi párt elnökének:

„Tegnap este Kossuthot nagy foku lázban találtam. Engem nem ismert meg. Ma reggel a láz elmúlt, s nyugodtan beszélgetett velem 10—12 perczig, állapota folyton változik, de nem reménytelen.“

Kossuth Lajos állapotáról az éjjel érkezett újabb hírek lapunk távirati rovatában olvashatók.

— Személyi hir. Dessewffy Sándor csanádi megyés püspök a tegnap reggeli gyorsvonattal Budapestre utazott.

— Közuti vashid a Maroson. Az Arad és Uj-Arad között létesíttetni tervezett közuti vashid építési költségeinek biztosítása céljából az aradi kinostári jószágigazgatóság megkereste Arad- és Temes vármegyék, valamint Arad szab. kir. város törvényhatóságát, Uj-Arad és Zsigmondháza községeket, végül Zselénszky Róbert gr. országgyűlési képviselőt és az aradi közuti lovasut igazgatóságát, mint közvetlenül érdekelteket, hogy a hid építésének költségeihez való hozzájárulás mérvére nézve, a hid tengelyének áthelyezése iránt tartandó helyszini szemlét követő tárgyaláson végérvényesen nyilatkozzanak. A kinostári a hid építésének — megközelítőleg — 726,800 írtra tett költségéből legjobb esetben a hid remélhető jövedelme által fedezett 5%-os kamatjövödelemnek megfelelő 400,000 frt. tőke-összeget vállalja el; Arad szab. kir. várostól pedig, mivel e hid építése által kereskedelmileg, közgazdaságilag leginkább ő van érdekelve 260,000 frt hozzájárulást, míg a felsorolt többi érdekeltektől együttvéve 126,000 frt. hozzájárulást kíván. A tervezett hid, feljáróinak elkészítése s a védőtöltés áthelyezési költsége 108,417 frt. hozzávetőleges kiadást okoz.

— Jegyzőválasztás Zsigmondházán. Zsigmondháza község jegyzői állása a folyó évi április hó 4-én délelőtt megejtendő rendszer választás útján fog betölteni. A pályázati kérvények f. évi április harmadikáig nyújtandók be Ortutay Gyula, központi főszolgabíróhoz. Mint értesülünk, a jegyzői állásra valószínűleg Vaja Antal, a jelenlegi helyettes jegyzőt fogják egyhangulag megválasztani.

— Arad a Maros. Az erdélyi esőzések folytán a Maros vizállása rohamosan emelkedik.

— A vallási rajongás áldozata. Nagy feltűnést keltett a folyó év elején Aradon az a hir,

hogy Kinczel Emilia a Hassinger utcai leányiskola igazgató-tanítónője január hó 3-án nyomtalanul eltűnt. Azóta annyi idő telt el, amennyi éppen elég arra, hogy a közönség a napi események változóságában közben feledjen egy szomorú eseményt. Tegnap reggel váratlanul jelentést tettek a rendőrségnek, hogy az aradi határban Topolevác mellett egy női holttestet vetett ki partjára a Maros. Green Nándor ügyeletes rendőrhadnagy és Ötvös Dániel dr. városi kerületi orvos nyomban a helyszínre mentek és a holttestben Kinczel Emilia 30 éves, róm. kath. tanítónőre ismeretek. Az agnoskált holttestet haladéktalanul becsillították az alsó temető halottas házába, ahol a család is ráismert a szerencsétlen véget ért leányára. Kétségtelen, hogy a szegény nőt a vallási rajongás kergette az öngyilkosságba. Holtteste, — tekintve, hogy január 3-ika óta van a vízben, — elég jó állapotban van, bár már jelentékenyen oszlasnak indult. Nyakán amulettet, egy szűz Mária képes érmét és egy másik Mária képet találtak. A szerencsétlen nőt — mint halljuk — ma helyezik örök nyugalomra.

A család gyászjelentése így hangzik:

Kinczel Bernát és neje szül. Brszovsky Borbála a maguk, úgy gyermekeik Vilma, Gusztáv és Gizella, menyük Kinczel Gusztávné szül. Hauser Hermína, nagynénjük Kinczel Mária, nemkülönben számos rokon és jóbarátok nevében is fájdalomtelt szívvel tudatják felejthetetlen gyermekük, testvér, sógornő, unokahug, rokon és barátó Kinczel Emilia, aradvárosi községi leányiskolai igazgató tanítónőnek, életének 30-ik évében bekövetkezett váratlan elhunytát. A boldogult hült tetemei márczius 17-én délután 4 órakor fognak a felső temető halottas házából a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tételni. — Az engesztelő gyászmise áldozat április 3-án délelőtt 9 órakor a t. Minorita-atyák templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Arad, 1894. márczius 16-án. Béke poraira!

— **Hivatalnok-fürdő.** A belügyminiszter értesítette a rad hatóságát, hogy a stoósi fürdőben kedvezményre tarthatnak számot a beteg hivatalnokok. A kérvényeket április hó 20-ig kell a belügyminiszterhez juttatni azoknak, kik a kedvezményjegyben részesülni óhajtanak.

— **A debreczeni kereskedelmi akadémia** volt tanítványait fölkéri az igazgatóság: jelentsék be f. hó 31-ig jelenlegi alkalmaztatásuk minőségét és javadalmát, hogy a tanintézet új palotájának fölavatása alkalmából kiadandó emlék-könyvben az érettségivel távozottak teljes névsora közölhető legyen.

— **Pályázat a hadapródiskolákba.** A honvédelmi miniszter a császári is királyi hadapródiskolákba való felvétel tárgyában pályázatot hirdet. Pályázati határidő f. évi július 25. Felhívjuk reá az érdeklődők figyelmét.

— **Albert Péter megszökött.** Albert Péter ismert aradi cigányprimás megunta annyi vig. óta között a nyomorúságot s nyomtalanul eltűnt Aradról, családját a legnagyobb nyomorban hagyva hátra. A cigányprimás felesége három gyermekével a városházán könyörgött, hogy hozzák vissza a férjét, mert éhen halnak a purdék. Pétert keresi a rendőrség.

— **Képleleplezési ünnepély.** Az aradi polgári jótékonyozású asztaltársaság ma este 8 órakor a Hoffmann-féle vendéglőben képleleplezési ünnepélyt tart. Az asztaltársaság 53 tagja és az elnökség van a sikerült nagy csoportképen, mely Klápaok Lajos műterméből került ki, míg a fénykép díszes faragású, keményfa keretét Práká Sándor készítette díjtalanul.

— **Élő fákat lopott.** A tótváradai erdőgondnokság kezelése alatt álló erdőkből a napokban 200 frt értékű élő fákat vágta ki és loptak el. A tetteseket a csendőrség Bogár György, Gróza József, Gróza Juon, Burle Ananie, Kráj Arkádia, Deák

Zacharie, Deheleán Sente és Czerán Sándor jó madarak személyében már tegnap elfogta. A lopott fa nagy részét a jó madaraknál meg is találták.

— **Betöréses lopás.** Fakerten az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek féltörték Ring Péter házának utcai ablakait és a szobába hatolva, onnan két dunnát, tiz párnát és 80 frt készpénzt loptak el. A csendőrség erélyesen nyomoz.

— **Kancsokból kancsókba.** Tomits Tódor aradi lakos tegnap előtt este kezdte hajtogatni a boros kancsokat s hajtogatta tegnap délig. Ekkor alaposan megingatott állással hazafelé indult. A szabadságtér edényesei közt bandukolva egyszerre kiszaladt lábai alól a föld s testének egész súlyával az edényesek közé esett. A kancsók és edények darabokra törtek, a kofák rettenetes ribilliót csaptak. Tomits Tódorral még nem beszélhetett a kapitány, annyira be van az atyafi képele.

— **Kossuth Lajos feleségének a sírja.** A kézdivásárhelyi küldöttség, a mely Kossuth Lajosnál járt, Turinból való távozása után Genuába utazott, hogy ott Kossuth feleségének, született Meszlényi Zsuzsannának és leányának, Vilmánának a sírját megkoszorozza. Mint nekünk írják, a megkoszorozás tegnapelőtt ment végbe. Az angol temetőben emelkedő sír fölött Lukács Gyula és Molnár Józsiás tartottak megható beszédet, s a közös sírra pompás koszorút tettek. A sírt tömördek koszoru borította és a koszoruhalmaz tetején ott ragyogott a Kossuth által évenként küldeni szokott fehér porcellánból készült koszoru. A küldöttség könnyes szemekkel hagyta el a sírt, a melynek egyik tábláján ez a sokat mondó fölirat díszleg: „Patriamemento Cinerum extorrium dumlibera tueris.“ (Oh haza, emlékezz meg e kiszáradt hamvakra, míg szabad leszesz.) A küldöttség Genuából Rómába utazott.

— **Magyar orvosok Rómában.** A nemzetközi orvosi kongresszust ez évben az olasz fővárosban tartják meg. A kongresszuson, a mely e hó 29-től április 5-ig fog tartani, orvosaink közül nagyon sokan vesznek részt. A résztvevők e hó 25-én indulnak el a fővárosból. A belügyminiszterium képviselőjében dr. Chyzer Kornél és dr. Papp Samu képviselő utaznak Rómába.

— **Elsülyedt magyar hajó.** Mintha csak a gőzhajók századát akarná gunyolni a tenger, annyi hajókatasztrófa történik napról-napra. Hatalmas gőzhajók, igazi remekei a modern technikának, panczélos kolosszusok pusztulnak el. Az egyiket rommá tépi a tenger haragja, a másikat vaspánczéja sem tudja megvédeni az apró tengeri állatok rombolásától. Még jó, ha a hajók legénysége megmenekül. Nincs nap, a mikor a táviró hajókatasztrófák hírére ne hozná. A napokban egy szép háromárbozos magyar hajó elsülyedt el Kréta szigete közelében. A legénység csónakon menekült meg, s öt napi hanyatás után ma kikötött a szigeten. Az elsülyedt hajó nagyjértékű rakományának megmentéséről szó sem lehet.

— **Riadalom a várban.** Budán az uralta 15. számú ház egyik elrejtett helyiségében a ház lakói szerdán este négy bomba alakú golyót találtak. Erről a furcsa leletről nyomban értesítették a budapesti I. ker. kapitányságot, mely intézkedett, hogy az megvizsgáltassék. Csakhamar meg is jelent a várban Gállér Jakab százados a tüzér főszertárból, aki konstata, hogy amit találtak azok nem bombák, hanem kőzönséges ágyugolyók. A rendőrség pedig kézrekerítette azt a jeles firmát is, aki az ágyugolyókat odahelyezte. Veréb Jánosnak hívják, 16 éves s azt állítja, hogy ő a golyókat a várkastánál most folyó építkezéseknél találta s onnan vitte az uralta 15. sz. a. addig is, míg ott-hon elrejtette volna.

— **Ravasz fotografáló készülék.** A párisi rendőrség igen elmés szerkezetű kis apparátussal tesz most kísérleteket. Az ügyes szerkezet egészen úgy néz ki, mint egy tábori távosó, de egy teljes camera obscura rejtőzik benne, mely nagyon tökéletes, hat négyszög centiméter nagyságu fényképeket szolgáltat. A felvételek meglehetősen távolból eszközölhetők, úgy, hogy a szemügyre vett egyén nem is sejtetheti, hogy az alatt, míg a vélt távosó feléje irányult, arczvonása megörökítették. Az új fényképező készülék, ha beválik, rendőri célokra nagyon alkalmas lesz.

— **A német hadsereg új egyenruhája.** Berlinből telegrafálják: A tisztek körében határozottan híre jár, hogy a hadügyminiszter a hadseregben új egyenruhát akar meghonosítani. Mintául az osztrák-magyar hadseregnél alkalmazott egyenruhák fognak szolgálni, első sorban a vadászászlóaljakat látják el az új egyenruhával.

— **A csángók esküje.** A Torontálmegyében letelepített csángók a közeledő husvéti ünnepeken teszik le a honpolgári esküt. A más megyékben letelepített csángók már mind magyar állampolgárok.

— **A branyiszkói pap emléke.** Nyitra márczius 15-ének emlékével együtt ünnepelték Erdős Imrénének, a Branyiszkónál híressé lett piaristának emlékét. Ugyanis tegnap leplezték le Nyitrán az Erdős Imre szülőházát megjelölő emléktáblát. A márcziusi 15-iki ünnep keretében tartották meg a leplezést. Az isteni tisztelet után Gutwill dr. mondott beszédet márczius 15-éről és Erdősiről. Este 150 terítékű bankett volt.

— **Tesztagyuró gépet talált ki egy német ember,** a ki kivándorolt Amerikába, hol filozóf nációibeli származása dacára, a yankeek között nagyon praktikus lett. A péklegények izmait nyugdíjba helyező szerkezet felette egyszerű. Egy dupla teknő és sajátágosan elrendezett lendkerekek, melyeket kívülről alkalmazott forgatóval hoznak mozgásba. A tésztát a lendkerekek gyurják boszorkányos gyorsasággal. A pékek, akik látták dolgozni ezt a masinát, örömrában usznak, a jelen volt péklegények pedig lehorgasztott fejjel és orhosszbeli gyarapodással távoztak és gyászfátyolt kötöttek gyurasban megizmosodott karjaikra. A gépen gyurt tészta különben nem csak olcsóbb, hanem jobb is a kézzel gyurtnál. Talán egészségesebb is, mert semmi féle izzadság és piszok bele nem vegyül. A feltalálótól vállalkozó gyárosok hiába kérték a gyártás jogát drága pénzen, ő maga gyártja az ördögös gépet, mely kenyeret csinál a népnek, de el is veszi kenyerét sok péklegénynek.

— **Az ártatlan véryomok.** A zimonyi rendőrségnek tegnap reggel jelentették, hogy a bánati oldalon, a Dunán, nádas között egy csónak van kikötve, a melyben véryom látszanak. Három rendőr azonnal a csónakra mentek, de csakugyan ráakadt a csónakra s abban véryomokra. Alig mentek pár lépésnyire emberre bukkantak, kik egy bográcsot falatoztak. A rendőrök megpillantva az ember felugrott s egyikük puskát fogott a dörökre, kiknek vezetője azonban meles és mielőtt még a támadó használhatta puskáját, forgópisztolyával lelőtte. A három, futásnak eredt s elmenekült. A bográcsban bárány paprikás volt s közelben megtalálták a báránybort is. A vérfoltok a csónakban, tehát a bárány leölésétől származtak, gyilkosságra nem vallanak. A közelben levő halászközség a meglőtt emberben egy ismeretes banovcei csempészre ismertek, a ki társaival, valószínűleg éjjel Belgrádba akart átmenni árúért.

— **A hibás váltó.** Valaki beperelte X. urat egy lejárt váltóért. Az alperes a kereset ellen azt a kifogást terjesztette be, hogy ő és felperes tegezike egy mást, a váltó pedig így van kiállítva: „Ezessen On...“ s ennél fogva hibás. Jogászkörökben nagy érdeklődéssel várják a per eldőlését.

— **Pályázatok.** A budapesti kir. kat. főgimnáziumnál tanári állásra apr. 30-ig. — A halmi-i járásbírósnál végrehajtói állásra 2 hét alatt. — Beregszászon állami végrehajtói áll. 2 hét alatt.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) A regatta-egylet évi közgyűlését ma délután 5 órakor tartja meg az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár igazgatósági helyiségében, melyre a t. tagok szives megjelenését kérem. Várárhelyi Béla elnök.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Márczius 17. (Szombat) Mongodin ur felesége, bohózat.
Márczius 18. (Vasárnap) Délután: A szerencse fia, operetta; este: Ingyenélők, népszimf.

Bolondok háza.

4 Mindenki sajnálhatja, ki tegnap elmaradt színházból, pedig ugyancsak sokan hiányoltak, mert nagyon sok üres hely volt a színházban.

Nagy műélvezetet nyújtott a megjelent közönségnek Pécskai Lajos hegedűjátéka.

Mikor fiatal gyermek arccal fellépett Barna Izsó karnagyi helyére, hogy dirigálja saját szerzésű Virág-keringőjét, a meglepetés „ah“-ja röppent el az ajkáról. Biztos kézzel, nyugodtan vezényelte a melódikus bevezetést, melyet a színházi zenekar dicséretes betanulással adott elő. Vieuxtemps IV. Nagy hangversenyét és Faust fántasiáját olyan virtuozitással játszotta le, hogy az utána felhangzó taps nem a fiatal művészt biztató konvenzionális taps hanem a gyermekben is hivatott művészt, annak jeles játékát elismerő méltánylás volt.

Mikor aztán a magyar dalok kerültek sorra, mikor igazán a szívünkhöz szólott a négy hur kesergő hangja, akkor valósággal tomboló tapsra ragadta a publikumot.

A Repülj fecském ábrándos, a gyskála minden fókán játszó dala, a Hej-Hej Kati viharos, tomboló, duhajos kedvet keltő nótája a Kossuth nótá szívet lelket gyönyörködtető, mélabus hangú melodiája annyira fellelkesítette a kis művész játékától exaltált közönséget, hogy ráadást is kért. A dalt kéri tapsra a művész Gounod La Berceuse serenádját adta elő. A hatás e dalnál tetőpontra hágott.

Pécskai Lajos, kit Schreyer Harry ur kísért precíz zongora játékaival, valóban olyan műélvezetet nyújtott a közönségnek, milyent rég élvezett.

A Bolondok háza mulattató, kacagató vigjátékon ez este is kitünően mulattott a közönség. Egész este nem jött ki a közönség a kacagásból. Nyilassi Matyi hálás szerepét utolsó szaváig kiaknázta a publikum előnyére. A többi szereplők mind megállták helyüket. K.

* Az aradi philharmonia egyesület ma este fél 8 órakor kezdődő utolsó monstré hangversenyére általános érdeklődéssel szokik. Már az esti főpróbán az a legpontosabb interpretálásban különösen nagy hatást fog el. Nézzetek Margit urhölgy a Liszt-Arcságyar ábránddal, melyben a ritka kisebb urhölgy teljes művészetét ragyogó fényben mutatja. Klein Mór czégnél, este rozott, színtárnál lehet váltani. Hangverseny után társas vacsora, majd táncok kezdik. A műsort itt közöljük: Beethoven: V. Symphonia. Liszt: Magyar ábránd, zongorán előadja Robitsek Margit urhölgy, zenekarkiséréttel. Mendelssohn: Ruy-Blas, nyitány, teljes zenekarral.

Pécskai Alajost, a fiatal nagy és szép jövőre jogosított hegedűművészt megnyerte a filharmonikus egyesület a ma esti hangversenyen való közreműködésre.

* Csillag Teréz urné a budapesti nemzeti színház művésznője közbejött akadályok miatt későbbre kénytelen halasztani vendégjátékait, ez okból a műsor változást szenved. Ma páratlan bérletben színe kerül a „Mongodin urfelesége“ kitünő bohózat, vasárnap pedig páros bérletben az „Ingyenélők“-et adják. A tegnapi lapban köölt bérletugrás e szerint nem válik szükségessé és így a mai előadás 153. bérlettel a ma éj tartatik meg, miről a bérletké helyen is szívesen értesítenek. — Az „Örök törvény“-re váltott jegyek déli 12 óráig visszaváltatnak, vagy a mai előadásra becsereztetnek.

* Primadonnánk Debreczenben. R. Réthy Laura kedden és szerdán játszotta a debreczeni közönség zajos örömmel üdvözölte volt primadonnáját, a kinek további vendégszereplését meg kellett szakítania, mert igazgatója haza hívta. Primadonnánk nagy sikereiről különben a Debreczeni Hírlap a következőket írja:

„Annak az elszomorító körülménynek, hogy a színtársulat tagjai közül többen betegek és így a műsort alig lehet egyik napról a másikra megállapítani, köszönhetjük azt, hogy R. Réthy Laurát, a mi volt primadonnánkat, habár csak mint vendéget, épen évforduló napján mult évi bucsuzásának, üdvözölhettük ismét színpadunkon. A mikor láttuk azt a szép számú közönséget, mely színházunkat majdnem egészen megtöltötte, önkéntelenül is jóleső sohaj kelt ajkunkon: milyen szép kép ez; milyen régen látott ilyent a mi színházunk direktora! — Adhoc utazó primadonnája immár a bécsi „Karl-színház“-nak, a ki szíves volt néha Helénáját, Euridikéjét, Suhanczát és Serpolette-jét nálunk is bemutatni; K. Kopácsy Juliska, habár szintén mint vendég lépeget föl, egyetlen egyszer sem tudott ilyen szépen látogatott házat összetoborzani. Nem keressük ennek okát és bár R. Réthy Laura tegnapi fölléptében is élénk alkalom van arra, hogy összehasonlításokat tehessünk Fanchette előbbi alakítója és R. Réthy Laura között, — elhagyjuk azt és egyszerűen konstatáljuk, hogy a sok szép hang daczára mely színházunkban e szezonban a rendes tagok ajkairól elhangzott, az R. Réthy Laura művészi éneke, bámulatosan szép énekmodora és az az öntudatosan bájos, jellemző, művészi játék, melyet tegnapi szerepében kifejtett, valóságos üdülés volt. Csak előnyére szolgál a darabnak, hogy egy-egy csinosabb énekszámot kissé lassabb tempóban énekelt meg, mint a hogy az meg van írva. A közönség, mely oly örömmel látta viszont kedves primadonnáját a vendégművésznőben, majdnem minden számát élénken megtapsolta. A Szultánról pedig így ír: A „Szultán“. Verő György operettjére egészen megtelt a színház nagy és díszes közönséggel, amely a mi szívesen látott vendégünket, kedvencünket: R. Réthy Laurát már megjelenésekor is zajos, szűnni nem akaró tapsviharral fogadta. Réthy Laura Szelimje a sokszor látott operettet új élvezetteljes varázsával aranyozta meg. Az ő mélyeséges szép hangja minden egyes alkalommal joggal ragadta tapsra a közönséget. Játékának és hangjának erejével valóban magasra emelte a tegnapi est műélvezetét.

* Leszkayék Váradon. Az előleges színházi jelentést Nagyváradon április 15-én adják ki. Ugyanakkor utazik át Aradról Gonda László színházi pénztáros, bérletet gyűjteni. Az első előadást május 1-én tartják. A nyári szezonbau még Margó Zelma és Leskay társulatával marad csak őszre megy át Tiszaihoz Debreczenbe.

* Paulay utódja. A nemzeti színház megboldogult igazgatójának utódja hír szerint E. Kovács Gyula, a kolozsvári színház veterán művész-tagja lesz.

* A „Könyves Kálmán“ magyar irodalmi és könyvkereskedési részvénytársaság regénytárából ujabban két érdekes kötet jelent meg. Az egyiket Gardonyi Géza, az Aradon is jól ismert jeles tollu humorista írta „A báró lelke“ czimen, a másikat pedig Tábori Róbert, a szintén kiváló elbeszélő „A templom kulcsa“ czimen. Mindkét regény rendkívül érdekes és az olvasó figyelmét végezetig lekötve tartja. A regényeket nemcsak a belső tartaloms a tömöntelen, jól sikerült illusztráció teszi vonzóvá, hanem a külső, díszes kiállítás is, úgy, hogy a pazar aranyozással megjelenő, fehér vászonkötésű könyvek bármely könyvtárnak díszére válhatnak. Egy-egy kötet ára 1 frt 50 kr. A jóra való vállalatot melegen ajánljuk a közönség figyelmébe. A regények megrendelhetők a „Könyves Kálmán“ társaságnál, Budapest, VIII. Kerepesi-ut, 19.

* A jubiláló Tót leány. A l más sy Tihmér népszínműve ma éri meg a századik előadást a budapesti népszínházban. A darabot 1882. november harmadikán mutatták be és egy év alatt negyvenszer adták. Olyan szereplő, a ki valamennyi előadásban részt vett, csak egy van: Horváth Vincze, a ki ma togja Kossypál szerepét századszor játszani. Blaha Lujza 91-szer játszotta Hankát, ugyanezt a szerepet még Pálmai Ilka 6-szor, Hegyi Aranka pedig 3-szor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Beszánkáztak a börtönbe. Mihucz a Blák kavnai bíró és társai Zsigován Gyorgye, Mihucz a Jeszenáv és Ples Tik bosszantásból vagy talán más okból, hanem folytonosan a kavnai lelkész és jegyző fiai szánkójuk előtt szánóztak és se nem hagyták őket előre hajtani, se kitérni nem akar-

tak. Végre a kavnai lelkész kocsisa megharagudott és hajtott előre, hanem ezek nem akarták hagyni, miközben a szán rudja megsértette Ples Tikket. Erre a többiek leugráltak a szánról és megverték a kocsist. Nem elégedtek meg ezzel, hanem mikor beértek a faluba, a parohia elé mentek és döngetni kezdték a kaput, hogy adják ki a kocsist. A kit persze nem adtak ki. Az aradi kir. törvényszék tegnap itélkezett a jómadarak felett. Ples, ki sérülést kapott 7 napra, a többi hármat, 14-14 napi börtönre ítélte a magánlak megsértése miatt.

Az egyházpoltikai viták folyama alatt az országgyűlési tárgyalásokról részletes és tárgyilagos tudósításokat közöl Budapestről érkező bő táviratok alapján az

„ARADI KÖZLÖNY.“

Lapunkból a közönség már a kora reggeli órákban kimerítő tudósításokat olvashat a nagyfontosságú, óriási elvi harcokról, melynél nagyobb és jelentősebbet, az ország közügyeire kihatóbbat, 1867-óta a magyar törvényhozás nem vívott.

Az „Aradi Közlöny“ csaknem egy teljes nappal megelőzi távirati tudósításaival az összes fővárosi lapokat, a melyek késő délután érkeznek Aradra, míg az „Aradi Közlöny“-ből már kora reggel értesülhet a közönség mindama nagy érdeklődéssel és ország-szerter feszült kíváncsisággal várt vitákról és eredményekről, a melyek előző nap a parlamentben történek.

Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól kezdve.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók.

TÁVIRATOK.

Kossuth állapota.

Turin, márczius 16. (Saj. tud. távirata.) Feladatott délután 4 órakor. Kossuth a napot nyugodtan töltötte, a hőmérsék csökkent, a lélegzés nyugodt.

Turin, márczius 16. (Saját tud. táv.) A reggel kiadott bulletin szövege a következő: Az érverés kevésbé szabálytalan, a tüdőlob stagnál, a tüdőgyulladás nem kroupozus, hanem hurutos.

Turin, márczius. 16. (Saj. tud. táv.) Basso tegnap figyelmeztette Kossuthot, hogy márczius tizenötödike ma van. Kossuth ezt felelte: „Tudom, én pedig ilyen állapotban vagyok.“ Allítólag midőn ma Helffy elmondta, hogy az egész országimádkozik a kormányzó urért, Kossuth ezt felelte: „Hiába imádkozik már! Erzem, hogy végem van! Nem bizom én már semmit sem felgyógyulásomban.“

Turin, márczius 16. (Saj. tud. táv.) Ma délben az orvosok Kossuth állapotát nyugodtnak találták. A lélekzés rendezebb, a láz 38 fok, a tüdőlob fölfelé terjed. Kossuth ebédre megevett egy darabka halat, kevés tojást és megivott egy pohár bort. Altalában a helyzet tetemesen javult, az orvosok is a legjobb reménnyel vannak.

A Figaró királyunkról.

Páris, márczius 16. (Saj. tud. távirata.) A Figaró, királyunk elutazása alkalmából a következőket írja: Tudjuk, hogy Ferencz József császár és király igen meg volt elégedve a nálunk való tartózkodással, és ezt tudatta is a francia kormányval. Franciaország nagyon szerencsésnek érezheti magát, hogy ő Felsője ilyen jó benyomást vitt magával.

Kossuth magyar honossága.

Budapest, márcz. 16. (Saj. tud. távirata.) Mint hírlík, *Onody Géza* határozati javaslatot fog benyújtani az iránt, hogy mondja ki a képviselőház, hogy *Kossuthot* magyar honosnak tekinti. *Wekerle* állítólág e fölött hosszasan értekezett *Szilágyival*, *Csákyval*, *Széllel* és *Tiszával*.

Uj főispán.

Budapest, márczius 16. (Saj. tud. táv.) *Ipolyságra Majthényi* báró azon hírrel ment, hogy *Horváth Béla* főispánná kineveztetése bevégezett tény. *Ipolyságon* nagy örömmel fogadták a hirt.

Zivatar mindenfelé.

Budapest, márcz. 16. (Saj. tud. táv.) Az ország különböző vidékén ma nagy égháború volt. Verőczen miatta kisiklott a vonat, a gép összetört. Hevesen a villám agyonsújtott egy leányt; Esztergomban egy teherhajót sujtott a villám. A hajó beleütődött a hajóhidba s azt annyira megrongálta, hogy a közlekedést a hidon beszüntették. Miskolczon felhősakadás, Szolnokon jégeső volt.

Az orosz sajtó és a kereskedelmi szerződés.

Budapest, márcz. 16. (Saját. tud. táv.) Pétervárról jelentik: A német-orosz kereskedelmi szerződés biztosan várható elfogadása alkalmából a lapok majdnem valamennyien dicsérik a német császár erélyes eljárását és hangsúlyozzák, hogy az új irány, mint az európai béke biztosítására szolgáló eszköz, kezd rokonszenves alakot ölteni. Egyes lapok felhívják Németországot, hogy miután ő áll az új gazdasági irány élén, a mely irányban a népek kell hogy egymáshoz közeledjenek, — indítványozza a lefegyverzést.

Ötven éves czég csödben.

Jászberény, márcz. 16. (Saj. tud. táv.) Grün Jakab 50 év óta fennálló divatárus czég 80.000 frt passívával csödbe jutott.

Zátonyra jutott hajó.

Fiume, márczius 16. (Saj. tud. távirata.) *Palmyra* angol hajó Quarneróban zátonyra jutott.

A kereskedelmi szerződés elfogadása.

Berlin, márczius 16. (Saj. tud. táv.) A birodalmi gyűlés az Oroszországgal kötött kereskedelmi szerződést nagy többséggel elfogadta.

Haditörvényszék az anarchistákra.

Páris, márczius 16. (Saj. tud. táv.) *Pawel* feleségénél házkutatást tartottak és sok lázító iratot lefoglaltak. Hír szerint *Pawel* társa volt *Henry* merényletének a Terminus kávéházban. A Figaro azt írja, hogy a körülmények kényszeríteni fogják a kormányt, hogy az anarchista büntetkekre haditörvényszéket alkalmazzon.

A bolgár fejedelmő állapota.

Sofia, márcz. 16. (Saj. tud. táv.) A fejedelmőnt ma megoperálták, állapota ki-elégítő.

Orosz utlevéltörvényjavaslat.

Pétervár, márcz. 16. (Saj. tud. távirata.) Az utlevélguy újabb rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot illetőleg valamennyi miniszter már betérjesztette véleményes jelentését. Valamennyien a liberális

álláspontot fogadták el, és még a két legérdekeltőbb miniszter, a hadügy- és a pénzügyminiszter is a birodalom belsejében a szabad mozgásnak hívei. A pénzügyminiszterium bevételeiben az új törvény jelentékeny hiányt fog ugyan eredményezni, a parasztság gazdasági helyzete azonban kétségtelenül javulni fog általa. Az államtanács legközelebb fog foglalozni a javaslattal.

Kitiltott orosz emigránsok.

Pétervár, márczius 16. (Saj. tud. táv.) A belügyminiszterium rendőri osztálya közzéteszi a brazíliai kormány egy jegyzékét, melynek értelmében a brazíliai kormány elhatározta, hogy az orosz emigránsoknak brazíliai földön a kikötést meg nem engedi. Az orosz emigránsok alatt a kivándorló zsidók értendők.

Leégett színház.

Varsó, márczius 16. (Saját tud. táv.) A császári, operett előadásokra használt, ugynevezett „kis színház“ ma hajnalban teljesen leégett. Emberélet nem esett áldozatul.

Nihilisták elfogatása.

Moszkva, márcz. 16. (Saj. tud. táv.) Egy közeli faluban titkos nyomdát fődöztek fel 10000 drb forradalmi kész röpírral. A forradalmi titkos szövetség sok tagját letartóztatták.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara közérdekű közleményei.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara irodájában a hivatalos órák alatt betekintethető:

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének pályafenntartási czélokra szükséges faragott fák szállítása tárgyában kiirt pályázati hirdetménye. Pályázati határidő április 8-ika. (1351. szám.)

= Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1894. márcz. 1-től 15-ig 15,449 személy, bevétel 1558 frt 80 kr. — Szállított 1893. márcz. 1-től 15-ig 13,752 személy, bevétel 1408 frt 65 kr. Szállított 1894. jan. 1-től márcz 15-ig 66798 személy, bevétel 6808 frt 70 kr. Szállított 1893. jan. 1-től márcz. 15-ig 59,860 személy, bevétel 6192 frt 10 kr. Szállított 1894. márcz. 1-től 15-ig 3331690 kilogramm teher, bevétel 1418 frt 77 kr. Szállított 1893. márcz. 1-től 15-ig 2749370 kilogramm teher, bevétel 1185 frt 98 kr. Szállított 1894. jan. 1-től márcz 15-ig 15910210 kilogramm teher, bevétel 6927 frt 90 kr. Szállított 1893. jan. 1-től márcz. 15-ig 14146750 kilogramm teher, bevétel 6840 frt 82 kr.

= Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok. 1894. évi márcz. hó 15. Hízott sertés-árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 50.—51. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 50.—51.— krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban) 53.5—54. krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 51.—52. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 50.5—51. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 49.—50 krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. sulyban) 49.5—50. krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 49.—50. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgr. felüli sulyban) 50.—50.5 krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 50.—50.5 krig. — Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 48.—49. krig. — Sertés-árak száma 1894. márcz. hó 13-án volt készlet 144,952 darab. 1894. márcz. hó 14-én felhajtott: 1981 darab 1894. márcz. hó 14-én elszállított 9285 drb. 1894. márcz. 15. maradt készletben 143,648 drb. — A hízott sertés-üzletirányzata: változatlan.

Szészület.

— Márczius 16. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 53.50, kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter %, belevérve 85 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatőzsde

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 16. d. u. 5 óra.

Gabona	Állapot	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	7.25—7.70
	tiszavidéki	„	7.30—7.70
	pestvidéki	„	7.25—7.70
	fehérmegyei	„	7.25—7.70
	bácskai	„	7.35—7.75
észak-magyarországi	„	„	„
Rozs	—	lanyha	5.55—5.75
Árpa	takarmány	csend.	6.—6.40
	égetni való	„	6.85—7.50
	sőrfőzdei	„	7.90—9.25
Zab	—	szilárd	6.95—7.40
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnemű	„	4.85—4.95
Káposzta-repeze	—	lanyha	—
Köles	—	csend.	4.10—4.5
Buza	tavasza	szilárd	7.49—7.51
	junius 1894	„	7.26—7.28
	ősze	„	—
Tengeri	május-junius 1894	szilárd	—
	szept-október 1893	„	4.97—4.99
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	—
	Budapest sz. őszre	„	7.05—7.07
Káposzta-repeze	—	csend.	11.80—11.90
aug-szeptember 1893	—	„	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. márczius 16.

Magyar aranyjárdék 4%	118.—
Magyar koronajárdék 4%	94.90
Magyar arany 4 1/2%	126.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.25
Magyar keleti vasút 1878.	123.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereségsorsajegy kölesön	152.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölesön	143.50
Osztrák papírajárdék	98.—
Osztrák járadék ezüst	98.—
Osztrák járadék arany	—
Korona járadék	—
1860-ki államsorsajegy	146.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1029.—
Magyar hitelbank részvény	440.25
Osztrák hitelintézet részvény	866.80
Osztrák-magyar államvasut	833.25
20 frankos arany (Napoleonador)	9.88

VIZJELZÉS.

1894. évi márczius hó 16-án reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmezőn.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás	
			eztimétr.	cszimé.
Branyicska	+ 10°	borult	+ 98	—
Soborsin	—	—	—	—
Radna	—	—	—	—
Arad	+ 10°	felhős	— 65	—
Makó	+ 12°	derült	+ 58	—
Szeged	+ 9°	ködös	+ 285	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. márczius 16.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Aradvárosi

Évadbérlet
153. szám.

színház.

Havibérlet
13. szám.

Szombaton, 1894. évi márczius hó 17-én:

Mongodin ur felesége.

Böhözát 3 felvonásban. Irták: Ernest Blum és Raul Toché. Fordította: Feyéri Mór.

SZEMÉLYEK:

Mongodin	Rónaszéki.
Rosalie, neje	Bácsné.
Lucienne, Rosalie unokahuga	Kendy B.
Monteplat Clorinda	Kézdy J.
Fougerolles Róbert, festő	Tompai K.
Raboteau Savinnien, egyleti titkár	Szendrei M.
Berneret	Balassa J.
Francois, Mongodin inasa	Szebenyi A.
Kerületi prefét	Czakó V.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

4366/I. sz.

187.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alólírott üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok-gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők:

1. nyári zubbony,
2. tavaszi és őszi zubbony,
3. téli zubbony,
4. nyári nadrág (sötétkékes, szürke v. drapp színű posztóból),
5. tavaszi és őszi nadrág,
6. téli nadrág,
7. tavaszi és őszi felöltő,
8. téli felöltő,
9. nyári sapka,
10. nyakravalo,
11. keztyű,
12. karkötő.

Az 1—8 tétel alatt felemlített ruha-darabok készítéséhez megkívántató felső kelmék a m. kir. államvasutak igazgatósága cső biztosítva lévén, tartozik azon czég, ki az alólírt tétel alatt felsorolt ruha-darabok elkészítésével megbízatni fog, a szükséges felső kelméket jelen pályázati hirdetmény kiegészítő részét képező részletes feltételekben megnevezett honi gyárban és árban beszerezni.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerzethetők az alólírott üzletvezetőségél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlat egyúttal következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítésére iránt 1894. évi márczius hó 20. déli 12 óráig az alólírott üzletvezetőséghez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők, hová is bánompénzkepen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 200 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban 1894. évi márczius hó 20. déli 12 óráig beküldendők.

Az alólírott üzletvezetőség fenntartja magát a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közt tekintet nélkül az ajánlott egységárakra, szabadon választhasson és fogadhatson el.

Arad, 1894. február hóban.

**A m. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.**

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

5371. sz.

1—3

Pályázati hirdetmény.

Pályafentartási fák szállítására.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain az 1894. évben még 422.151 m³ faragott puhafa szükségeltetik, melynek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ezen anyag pontos méretei a részletes jegyzékben illetve ajánlati mintában vannak felsorolva.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a tényleges megrendelés alá kerülő köbméter összmenyiségből a méretjegyzékben előforduló legkisebb és legnagyobb szélesség, hosszúság és vastagság határain belül az 1894. év folyamán még további 30%-ot ugyanazon ajánlati árak és feltételek mellett megrendelhesen, miért is a nyertes szállítók megfelelő faanyagot kötelesek készletben tartani.

Az ajánlati árak az ajánlati mintán kitüntetett egységek szerint számban és szóban teendők ki.

Az esetben, ha nem átlag árak ajánlatnak, az ajánlati minta jegyzet rovatában kitüntetett méretcsoportok szerint lesznek az ajánlati árak kitüntetendők.

Az ajánlat az egész szükségletre, vagy annak bármely részmenyiségre is szólhat.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok ezen külszimmel: „Ajánlat pályafentartási fák szállítására 5371. számhoz” 1894. évi április hó 8-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánompénz gyanánt az ajánlott mennyiség

értékének megfelelő 5%-a készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban 1894. évi április hó 7-ének déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárába leteendő, esetleg oda posta útján beküldendők.

A szállítás az anyagok szállítására nézve fennálló 129,381/91. sz. általános, valamint az épület és vágott pályafentartási fákra vonatkozó 136,719/92. sz. különleges feltételek alapján eszközöndök, mely feltételek a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségénél naponként a hivatalos órákban megtekinthetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a vonatkozó szállítási feltételeket ismeri és azokat egész terjedelmében elfogadja.

A pontosan betartandó szállítási határidő az ajánlati mintán ki van tüntetve.

A jelen pályázat tárgyát képező faanyag a m. kir. államvasutak valamely állomására bérmentve szállítandó, ahol az minőségileg és mennyiségileg átvétetni fog. Amennyiben azonban a minőségi átvétel a termelési helyen eszközöltetnék, tartozik szállító a minőségi átvételt teljesítő közegek napidijait és fuvar költségeit megfizetni.

Az ajánlatban a fák termelési helye valamint az is kitüntetendő, vajjon azok usztatott vagy nem usztatott tönkökből állítottak-e elő. Minden szállító köteles a magy. kir. államvasutak munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított alkalmazottai, illetőleg ezek családtagjai segélyezésére létesített alaphoz a szállítás után érdembe hozandó összeg $\frac{1}{10}\%$ -val (100 frt után 10 kr) hozzájárulni, mely járulék a számlák kifizetése alkalomával vonatik le.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek a kitűzött határidő letelte után, vagy távirati uton tételnek, vagy amelyekben vakarások fordulnak elő, végre olyanok, melyekre nézve az előírt bánompénz nem tételtek, figyelmen kívül fognak hagyatni.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közt tekintet nélkül az arra szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhesen az esetben, ha a részmenyiség elfogadása az illető ajánlatban világosan ki nem záratott és végre, hogy a czél elérésére bármily más irányú intézkedést is tehessen.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot is, hogy addig, míg az ajánlatok felett döntőleg határozná, egyes ajánlattevőknel az ajánlati árak mellett megrendeléseket tehessen, az illető ajánlattevők ezen megrendeléseket teljesíteni kötelesek a nélkül, hogy ebből folyólag a szállítás végleges átengedését követelhetnék.

Arad, 1894. márczius hóban.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

4314/I. sz.

136. 1—3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Arad állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1894. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen naptól számított három éven át, vagyis 1897. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában, a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a boritékon „Ajánlat az aradi pályavendéglő bérletére” felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve folyó évi április hó 1-én, déli 12 óráig az alólírt üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánompénz fejében 400, azaz négyszáz o. é. forint készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi márcz. hó 31-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztárána Aradon leteendő.

Ezen feltételektől eltérő, avagy nem a kitűzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1894. évi február hó.

**A m. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.**

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Arad.

4314 | 1. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Arad állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1894. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen naptól számított három éven át, vagyis 1897. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a boritékon „Ajánlat az aradi pályavendéglő bérletére” felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve f. évi április hó 1-én, déli 12 óráig az alólírt üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánompénz fejében 400, azaz négyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi márczius hó 31-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztárána Aradon leteendő.

Ezen feltételektől eltérő, avagy nem a kitűzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1894. február hó.

**A m. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.**

Arad szabad királyi város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírre tételtek, hogy a városi arvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 fől évi törlesztésre $7\frac{1}{2}\%$ -melyből tőke törlesztésre $1\frac{1}{2}\%$ fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%-amelyből tőke törlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll a kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a fél-évi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

54/1894.

204.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad sz. kir. város kezelése alatt álló Hertschka Mór ösztöndíj alapítványból az aradi főreáliskola tanulóira nézve két hely betöltendő lévén, azokra ezennel pályázat nyittatik.

A pályázónak igazolni kell:

- a) hogy az aradi főreáliskolában tanul;
- b) hogy a tantárgyaknak legalább feléből a legjobb, másik feléből pedig a legjobbat követő osztállyal bír,
- c) hogy aradvárosi vagy aradmegyei lakos fia.

Ezen feltételek mellett elsőbbséggel bírnak:

1. a szegénységüket hatósági bizonyítvánnyal igazoló aradvárosi szülőtlén árvák,
2. az aradvárosi szegény özvegyek fiai,
3. az aradmegyei szegény szülőtlén árvák,
4. ezen vármegyei szegény özvegyek fiai,
5. az aradvárosi szegény tanulók.

Ha családi viszonyaira nézve az 1—5 pontok szerint minősített pályázó nem jelentkeznék, a többi pályázó közül a legkitűnőbb tanulóknak fog az ösztöndíj vagyoni és vallásra való tekintet nélkül adományoztatni.

Az ösztöndíj 10,000 frt tőke kamatainak egy-egy hatodából áll, amely 1893. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg mindenkor a tanév befejezte után fizettetik ki.

A pályázati kérvények Arad sz. kir. város polgármesterénél 1894. évi április hó 30. napjáig nyújtandók be.

Arad, 1894. márczius hó 1.

Salacz Gyula

kir. tanácsos polgármester.

Kitűnő, jó minőségű

román és műportland

CZEMENTET

szállít jótállás mellett

az aradi és csanádi egyesült vasutak cement-
és agyagáru-gyára.

A már 40 év óta dicséretreméltólag ismert, a m. kir. egészségügyi hatóság által jónak talált és engedélyezett

Dr. SPITZER-féle

arcztisztító kenőcs

szeplő, híműhely, sömör, májfoltok, fakadékok, forrósági persenések, orrvörösség és mindennemű arczvirágások ellen; valamint a

Dr. SPITZER-féle

bőrszépítő szappan

mely az arczenőcsrel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal kinézetet kölcsönöz.

Egy nagy tégely arczenőcs ára 80 kr., kisebb 50 kr., szappan 50 kr.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak KRAJCSOVICS által Vukováron készített kenőcs a valódi. 151 2-12

Minden tégelyen Krajcsovic a készítő arczképe látható.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török J. gyógyszerháza.

Kapható Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS

„Angyalhoz” címzett gyógyszerházában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevőkről feltételeztük, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre — szabadon választhasson,

Miskolcz, 1894. január hó 6-án.

Az üzletvezetőség.

Az aradi járás főszolgabirójától.

1254 | 894. sz.

330 I—3

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegye aradi járásba kebelezett Zsigmondházi nagyközségben lemondás folytán megüresedett **községi jegyzői állás** Zsigmondházi községhezánál **folyó évi április hó 4-én d. e. 10 órakor** megejtendő rendes választás útján fog betölteni.

Felhívják a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ának megfelelőleg felszerelve hozzám folyó évi április hó 3-ig annyival inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Arad, 1894. évi márczius hó 12-én.

Ortutay Gyula,
főszolgabíró.

258 | 1894. gazd. sz.

1—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az újtelepítvényi, valamint a Gája külvárosban levő községi iskolának egy-egy tanteremmel való kibővítésével kapcsolatos összes munkáknak elvállalása iránt folyó évi április hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikialtási-ár az újtelepítvényi építkezésre nézve 2593 frt 63 kr., a gájai építkezésre nézve 2788 frt 37 kr.

Bánompénzül leteendő a kikialtási-ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható érték-papirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, költségvetések és tervek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1894. évi márczius hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső
aljegyző.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatáraság” könyvnyomdájában.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége a vonalai mentén levő szolgálati órák (a vonatkísérő és mozdonyszemélyzet zsebóráinak kivételével) jókarban tartását, javítását és szabályozását az 1894. évi május hó 1-től 1896. december 31-ig terjedő időre verseny útján átengedni szándékozván, felhívjuk a vállalkozni szándékozó és iparendélylyel bíró órásokat, hogy kellőleg bélyegzett ajánlatukat, melyek a magyar és horvát vonalakra külön-külön szerkesztendők f. évi április hó 20-ának déli 12 óráig I. szakosztályunkhoz (Zágráb, Trenkova-utca 12. szám, I. emelet) benyujtani sziveskedjenek. Az ajánlatok fent említett két vonalcsoporthoz egyikére is tehetők, ugymint a magyar vonalcsoporthoz alkotó budapest-kelenföld-szt.-lőrinczi, rétszilas-szegvár-di, zákány-dombóvár-bátaszéki, somogyszobbarosi, barcs-pécs-úszögi, tiszög-villányi, hidegkut-gyönktamas-miklósvári, somogyszob-balaton-szt.-györgyi vonalakra, Budapest-Kelenföld, Úszög, Áta, Trinitás, Villány, Barcs és Balaton-Szt.-György állomások kivételével. Letölög a horvát vonalcsoporthoz alkotó zalaegerszegi, sziszek-bródi, sunya-doberlini, zaprešići, osáktornyi, zabok-kiteplitz-krapinai és varševci vonalakra Doberlin, Bród és Resic állomások kivételével.

A szerződés tervezete az üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában, továbbá osztafmérnökségeinknél a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Zágráb, 1894. január hó 10-én.

Az üzletvezetőség.

2008 | 894. kh. sz.

129 I | 3

Hirdetmény.

Tapasztaltam, hogy a kövezett s aszfaltjárdákat a háztulajdonosok naponta le nem seprétek, minek folytán a járdák száraz időben szennyesek s esős időben igen sárosak.

Miután a gyalogutak gondozásáról szóló szabályrendelet 4. §-a értelmében a járdák tisztántartásáról a háztulajdonosok tartoznak gondoskodni, figyelmeztetnek, hogy kik ezen szabályrendelet ellen vétnek, az idézett szabályrendelet 9. §-a értelmében fognak megbüntetni.

Arad, 1894. február 15.

A főkapitány ur helyett:

Nyáry Béla
alkapitány.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

4165/I.—894.

186

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak rákos-ujszázi, hatvan-szolnoki, ujszász-jászapáti, szolnok-czeglédi, szolnok-csabai, szajol-püspökkladányi, pusztatényőszentes-hm.-vásárhelyi, mezőtur-szarvas-mezőhegyesi, mezőtur-turkevei és békéscsaba-békési vonalain, nemkülönbén a szolnoki forgalmi főnökség hivatalos helyiségeiben használatban levő összes szolgálati óráknak folyó évi május hó 1-től számított három éven át jó karban tartása, javítása és szabályozása iránt eszennel pályázat hirdettetik.

Felhívjuk tehát a pályázni kívánó és iparendélylyel bíró órásokat, hogy 50 kros bélyeggel és a borítékon „Ajánlat a pályáórák jókarban tartása, javítása és szabályozása iránt” felirattal ellátott zárt ajánlataikat folyó évi április hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályánál nyujtsák be.

Bánompénz fejében 50 azaz ötven forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. é. márczius hó 31-ének déli 12 óráig alulirt üzletvezetőség gyűjtőpénztárána Aradon leteendő.

A fenti feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A szerződési feltételek alulirt üzletvezetőség I. osztályánál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve kívánatra postán megküldetnek; feltételezzük tehát ajánlattevőkről, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Aradon, 1894. február hó.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége! Miskolczon.

84 | III. sz.

62 2—*

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán az 1894-ik évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek, ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt az 1897. évi június hó 30-ik napjaig ezenel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán levő vendéglői üzletére 84. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbén a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1894. évi május hó 1-én napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége titkári hivatalához — posta útján térti vevény mellett — nyujtandók be.

Bánompénz fejében pedig 50 azaz ötven o. é. frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárána Miskolczon 1894. évi április hó 31. napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályánál (II. emelet) a hivatalos órák tartama